

PARAULA I VIDA

La Mare de l'Amor més Pur

Estem recollits, en actitud d'esperar la vostra vinguda, Senyor Jesús.

És Advent!, temps d'ulls oberts i de cors desitjosos de ser bons.

I Vós, Senyor, ens feu ofrena del millor dels regals, el do d'una Mare tota Pura, tota vostra, que no us ha negat mai res, que sempre ho ha esperat tot del Pare, que no es guarda res per a Ella mateixa, que tot ho dona pels fills.

Gràcies Senyor per la vostra Mare, la Verge Maria, tan bella i tan propera, la Mare de l'Amor més Pur,

la Mare d'aquell «sí» generós a la voluntat de Déu, que va canviar la sort de tota la humanitat, perquè allà on abundava el pecat, naixent-hi Vós, hi vingués la Vida que triomfa sobre la mort i hi abundessin la gràcia i l'amor sense límits ni condicions.

Estem molt lluny de la puresa en les nostres vides però Vós ens voleu omplir de llum i de salvació. Estem enfangats i cansats de soroll i de mentides, però Vós parleu amb la veritat que convenç. Feu-nos sentir, Senyor, la vostra veu, que és suau i que porta al repòs que tant anhelem...

Maria Immaculada ens mostra el que voleu fer amb tots nosaltres, si ens deixem treballar per Vós, per l'Esperit, si no posem obstacles a l'amor que tot ho venç, si ens guiem per camins de pau, de servei i d'humilitat, si posem els pobres en el centre del nostre interès.

Maria Immaculada ens ajuda a tots els qui vivim afeixugats perquè trobem felicitat i repòs en Vós, perquè escampem el joïós perfum de les bones obres a tots els qui ens envolten.

Sense Vós no podem res, i amb Vós tot ho podem. La mort i el pecat han estat vençuts i ja no tenen la darrera paraula sobre la humanitat ni sobre el món. La Immaculada brilla damunt nostre, vestida de sol, i les estrelles la il·luminen. És la Mare que a tots ens atreu, per dur-nos vers Vós, per ensenyar-nos a viure com a germans un amor sempre més gran i més joïós. Gràcies per aquesta Mare de l'Amor més Pur!

† **Joan-Enric Vives**
Arquebisbe d'Urgell

ACTUALITAT

Congrés sobre el Papa Francesc a Barcelona

Durant tres dies, 12, 13 i 14 de novembre, van tenir lloc a Barcelona les sessions del congrés sobre «**L'aportació del Papa Francesc a la Teologia i a la Pastoral de l'Església**», organitzades per l'Ateneu Universitari Sant Pacià. L'Arquebisbe Mons. Joan-Enric Vives hi va assistir a totes les sessions amb altres preveres i seminaristes d'Urgell. També, el Cardenal Martínez Sistach i els bisbes de Tortosa, Lleida i els dos auxiliars de Barcelona, a més del Cardenal Omella i l'Arquebisbe Planelles que dictaren sengles ponències. Grans teòlegs i pastors, especialistes en el magisteri del Sant Pare, hi van intervenir. Els cardenals Omella, Ladaria, Kasper, Zuppi i Osoro així com els arquebisbes i bisbes de Tarragona, de Vasai, de l'Índia, de Yaoundé (Camerun), d'Almeria, i professors com els Drs. Galli, Tornielli, Bofarull, Gronchi, Puig, entre d'altres van fer reflexions per mostrar el poliedre de les aportacions d'aquest Papa en molts camps pastorals, creant dinamismes nous.

APUNTS PER A L'ANÀLISI

«Continueu buscant sense cansar-vos...»

El Concili va llançar als membres de l'Església al servei del món i de la humanitat, al diàleg, a la recerca, a l'honestat intel·lectual, al servei de la justícia i de la veritat, a no descuidar la cura integral de la persona i de la Creació.

Encara que sigui una mica llarg vull llegir part del Missatge que el beat papa Pau VI va dirigir als homes del pensament i de la ciència en la clausura del Concili perquè em sembla suggerent i esperançador. Crec que és un Missatge generador d'oportunitats.

Una salutació especial per a vosaltres, els cercadors de la veritat; a vosaltres, els homes del pensament i de la ciència, els exploradors de l'home, de l'univers i de la història (...).

Som els amics de la vostra vocació d'investigadors, aliats de les vostres fatigues, admiradors de les vos-

tres conquestes i, si cal, consoladors dels vostres desànim i fracassos.

També, doncs, per a vosaltres tenim un missatge, i és aquest: Continueu buscant sense cansar-vos, sense desesperar mai de la veritat. Recordeu la paraula d'un dels vostres grans amics, sant Agustí: «Busquem amb afany de trobar i trobarem amb el desig de buscar encara més» (...).

Però no ho oblideu: si pensar és una gran cosa, pensar abans de res és un deure; desgraciat d'aquell que tanca voluntàriament els ulls a la llum. Pensar és també una responsabilitat: Ai d'aquells que enfosqueixen l'esperit per milers d'artificis que li deprimeixen, el fan soberbi, l'enganyen, li deformen! Quin és el principi bàsic per als homes de ciència sinó esforçar-se per pensar bé? (...).

Mai, potser, gràcies a Déu, ha aparegut tan clara com avui la possibilitat d'un profund acord entre la veritable ciència i la veritable fe, una vegada i una altra al servei de l'única veritat. No impediéu aquesta preuada trobada.

Tingueu confiança en la fe, aquesta gran amiga de la intel·ligència. Alumbraos en la seva llum per descobrir la veritat, tota la veritat. Tal és el desig, l'alè, l'esperança que us expressen, abans de separar-se, els Pares del món sencer, reunits a Roma en Concili.

Margarita Bofarull, rscj

Fragment de la ponència «Bioètica del Concilio Vaticano II hasta hoy: oportunidades y límites». I Congrés Mundial de Bioètica, El Escorial, 2017.

PALABRA Y VIDA

La Madre del Amor más Puro

Estamos recogidos, en actitud de esperar tu venida, Señor Jesús.
¡Es Adviento!, tiempo de ojos abiertos y de corazones deseosos de ser buenos. Y Tú, Señor, nos haces ofrenda del mejor de los regalos, el don de una Madre Purísima, toda tuya, que nunca te ha negado nada, que siempre lo espera todo del Padre, que no se guarda nada para Ella misma, que todo lo da por sus hijos.

Gracias Señor por tu Madre, la Virgen María, tan bella y tan cercana, la Madre del Amor más Puro, la Madre de aquel «sí» generoso a la voluntad de Dios, que cambió la suerte de toda la humanidad, porque allí donde abundaba el pecado, naciendo Tú, viniese la Vida que triunfa sobre la muerte y abundasen la gracia y el amor sin límites ni condiciones.

Estamos muy lejos de la pureza en nuestras vidas pero Tú nos quieres llenar de luz y de salvación. Estamos embarrados y cansados de ruido y de mentiras, pero Tú hablas con la verdad que convence. Haznos sentir, Señor, tu voz, que es suave y que lleva al reposo que tanto anhelamos...

María Inmaculada nos muestra lo que quieres hacer con todos nosotros, si nos dejamos trabajar por Ti, por el Espíritu, si no ponemos obstáculos al amor que todo lo vence, si nos guiamos por caminos de paz y de humildad, si ponemos a los pobres en el centro de nuestro interés.

María Inmaculada nos ayuda a todos los que vivimos agobiados para que encontremos felicidad y reposo en Ti, para que derramemos el alegre perfume de las buenas obras a todos los que nos rodean.

Sin Ti no podemos nada, y contigo todo lo podemos. La muerte y el pecado han sido vencidos y ya no tienen la última palabra sobre la humanidad y el mundo. La Inmaculada brilla sobre nosotros, vestida de sol, y las estrellas la iluminan. Es la Madre que a todos nos atrae, para llevarnos hacia Ti, para enseñarnos a vivir como hermanos un amor siempre más grande y más gozoso. ¡Gracias por esta Madre del Amor más Puro!

† Joan-Enric Vives
Arzobispo de Urgell

El Consell de Càritas posa en relleu l'increment de voluntaris

El dissabte dia 23 de novembre a la Casa del Bisbat de La Seu d'Urgell va tenir lloc la 49a sessió ordinària del Consell Diocesà de Càritas d'Urgell que fou presidida per l'Arquebisbe d'Urgell i President de Càritas Diocesana i pel Director Voluntari de Càritas Diocesana, Sr. Josep Casanova; pel Delegat Episcopal, Mn. Jaume Mayoral; el Secretari General, Sr. Carles Martín; i amb l'assistència de bastants presidents i directors de les Càritas parroquials del Bisbat d'Urgell.

A la jornada, la Coordinadora General de Càritas, Marta Fortuny, va fer una explicació de les activitats de l'entitat en l'any que ens disposem a cloure. Va destacar com Càritas d'Urgell ha augmentat el nombre de voluntaris passant a ser 302 (respecte els 230 de l'any anterior) distribuïts en 11 parròquies fonamentals. Va subratllar com una fita de l'entitat els pisos d'acollida transitòria situats a Balaguer i a La Seu d'Ur-

gell. L'entitat ha ajudat 845 persones amb més de 150.000 euros invertits en els diferents projectes d'atenció i ajuda. Va destacar com l'entitat havia participat activament en la 4a Jornada diocesana de l'Església d'Urgell, que va tenir lloc el passat 15 de juny, i com s'havia intentat divulgar el treball de Càritas a través de les diferents accions i campanyes al territori diocesà. El programa Càritas-ecocanvi ha estat un dels accents del treball de l'entitat d'aquest any que ha permès complir, en la mesura de les possibilitats, allò que el Papa Francesc demana en la seva encíclica *Laudato si'*. Marta Fortuny també va fer un resum de les principals dades que aporta el recent informe FOESSA destacant com l'exclusió afecta 3 àmbits: l'econòmic (quan les persones i famílies no tenen el necessari per al seu consum); el ciutadà (quan l'exclusió comporta que no es pugui participar en l'espai polític i en l'exercici dels

drets socials per manca de documentació legal o de salut); i el social (quan l'exclusió fa que els llaços socials es trenquin i s'anul·la la vinculació amb la família, amics i societat en general). Va destacar que l'informe social FOESSA, per a Catalunya, mostra que cada vegada la societat catalana està més polaritzada entre els qui viuen d'una forma benestant i els qui pateixen una exclusió severa, i com les classes mitjanes estan decaient. I va posar en relleu com la precarietat laboral fa que moltes persones pateixin pobresa malgrat tenir una feina remunerada. Tots aquests elements fan que el concepte de «pobresa» es vegi greument ampliat amb solitud, mancances de vincles i aïllament personal. El Director Voluntari de Càritas Urgell, Sr. Josep Casanova, va informar sobre les activitats que està portant a terme l'empresa d'inserció laboral Nougrupats i com s'està preparant intensament el desplegament d'un nou Centre Especial de Treball de Càritas Diocesana d'Urgell d'iniciativa social. El Delegat Episcopal, Mn. Jaume Mayoral, va presentar la campanya de Nadal 2019 de Càritas que porta per títol «**Tots tenim un àngel, especialment per Nadal**»; i es va oferir informació sobre el «Codi de conducta dels agents de Càritas» i el «Codi ètic» de Càritas Catalunya que permeten que l'entitat vetlli per la seva identitat cristiana catòlica i per complir els principis de la Doctrina social de l'Església, així com per vetllar per la salvaguarda dels drets individuals i col·lectius de les persones i especialment dels menors i adults vulnerables.

TWITTER DEL PAPA FRANCESC

@Pontifex: «La tebiesa espiritual transforma la nostra vida en un cementiri» (27 de setembre).

@Pontifex: «El veritable rostre de l'amor és la misericòrdia. Practicant-la s'esdevé deixebles de Jesús i es manifesta el cor del Pare» (27 de setembre).

@Pontifex: «Ens calen els altres per viure i compartir l'amor i la confiança

que ens dona el Senyor» (28 de setembre).

@Pontifex: «La dolçor de la Paraula de Déu ens impulsa a compartir-la amb els que trobem a la nostra vida per manifestar la certesa de l'esperança que conté» (2 d'octubre).

Les relíquies de Santa Bernadeta són rebudes al Bisbat d'Urgell

Les relíquies de Santa Bernadeta Soubirous van visitar la diòcesi d'Urgell, els dies 23, 24 i 25 de novembre, en el seu viatge per 48 bisbats d'arreu d'Espanya. Foren protagonistes de pregària i celebracions al Sant Crist de Balaguer i a la Catedral de Santa Maria, a més de a la Llar d'Avis Sant Josep.

Aquesta ha estat la primera vegada que les restes de la santa han pogut ser venerades a la diòcesi d'Urgell i en el territori lleidatà. Les relíquies —en aquest cas una costella de la santa— són considerades per l'Església dignes de veneració perquè són un mitjà que ens els fa presents com a models i intercessors. Enguany, amb motiu del 175è aniversari del seu naixement i dels 140 anys de la seva mort, les relíquies de la santa van sortir el 31 d'agost del Santuari de la Mare de Déu de Lourdes per recórrer les diòcesis espanyoles fins al proper 15 de desembre.

Les relíquies van arribar el dissabte 23 de novembre al Santuari del Sant Crist de Balaguer, al migdia, i van quedar dipositades per a la seva veneració fins a la tarda, quan es va resar el Sant Rosari abans del seu comiat. Aquella mateixa tarda van ser traslladades fins a La Seu d'Urgell, on van arribar a la Catedral de Santa Maria d'Urgell a darrera hora. A les vuit del vespre es va celebrar ja una missa, presidida per Mn. Ignasi Navarri, i hi va haver temps per a la veneració de les relíquies.

El diumenge 24 de novembre, Solemnitat de Crist Rei de l'Univers, a les deu del matí es va obrir el temple per a la veneració de les relíquies. A les 11.30 h es va celebrar una missa solemne presidida per l'Arquebisbe d'Urgell, Mons. Joan-Enric Vives, que es va cloure amb una processó solemne de les relíquies.

Posteriorment, se celebrà l'Assemblea anual de l'Hospitalitat Diocesana de Lourdes, en la que es presentà el

balanç econòmic del 2018, i es van presentar les informacions relatives al 41è Pelegrinatge a Lourdes, i la participació també al Congrés nacional de Mallorca, l'octubre d'enguany, i la Trobada a Tarragona de les Hospitalitats catalanes. També es feu la presentació del lema pastoral per al 2020. Després, a la tarda, hi hagué el res del Sant Rosari veneració de les relíquies, i a les 19.45 h, el res de Vespres i Missa Capitular amb la veneració de les relíquies.

El dilluns 25 de novembre, les relíquies es van poder venerar a la Llar de Sant Josep en una missa presidida per l'Arquebisbe d'Urgell.

Bernadeta Soubirous (1844-1879) va viure les aparicions marianes mentre era al camp recollint llenya el febrer de 1858, a prop d'una cova anomenada Massavièlha, a Lourdes. Era una humil pastora, que fou canonitzada pel Papa Pius XI el 1933. El Santuari de la Mare de Déu de Lourdes es va construir en el lloc de les aparicions, a la seva mort. Avui rep més de dos milions de visites l'any. A la diòcesi d'Urgell, l'Hospitalitat de Lourdes, que anima la devoció a la Mare de Déu de Lourdes i organitza cada any un pelegrinatge al Santuari amb persones malaltes i les seves famílies, forma part de la Delegació de Salut.

Mare de l'esperança

En el cor del temps d'Advent, alenant la nostra esperança, celebrem la festa de la Mare que ens porta el Fill esperat. La seva figura ens remunta als orígens, a la segona pàgina del Gènesi.

A la primera pàgina tot fou llum i amor. Déu estava satisfet de les seves criatures. Però ben aviat arribaren les tenebres i l'engany. La segona pàgina no l'escrigué Déu sinó l'home i Satanàs. L'arrel humana va quedar així viciada per a sempre.

Però Déu no podia permetre que tot restés en el fracàs. Per això anuncia una restauració que arribarà a superar el projecte primer de l'home. Déu escollirà un poble —Israel—, el forjarà humanament i espiritual amb manaments i preceptes, li donarà jutges i reis que el guïïn, els enviarà profetes per mantenir la fe del poble... i en arribar la plenitud dels temps, enviarà el seu Fill. I és aquí on apareix la figura immaculada de Maria, la mare d'esperança i la seva beneïda descendència.

L'evangeli de l'Anunciació que llegim avui ens detalla el lloc, el temps i els personatges del nou paradís. Un tornar a començar, principi de la nova creació.

Natzaret serà el bressol de la nova humanitat. A Natzaret començarà una història positiva i salvadora:

No hi haurà llàgrimes sinó alegria: «*Alegra't.*»

No hi haurà por sinó confiança: «*No tinguis por.*»

No hi haurà desobediència sinó fe: «*Faci's.*»

Déu somriu i el cel baixa a la terra. Déu i l'home es troben en el sí de Maria. «*El verb es feu carn i habità entre nosaltres.*»

Mn. Ramon Sàrries

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA I SANTORAL

9. ■ Dilluns, II d'Advent (lit. hores: 2a setmana) [Is 35,1-10 / SI 84 / Lc 5,17-26]. Sant Didac Cuauhtlatotzin; santa Leocàdia (Llogaia o Llocaia), vg. i mr.; sant Restitut, mr.; sant Pere Fourier, prevere, fundador; santa Valèria, vg. i mr.

10. ■ Dimarts [Is 40,1-11 / SI 95 / Mt 18, 12-14]. Santa Eulàlia (o Eulària) de Mèrida, verge i màrtir (s. III); Mare de Déu de Loreto (1294), patrona de l'aviació; santa Júlia, verge i màrtir; sant Melquíades, papa (africà, 311-314) i màrtir.

11. ■ Dimecres [Is 40,25-31 / SI 102 / Mt 11,28-30]. Sant Damas I, papa (hispanic, 366-384), venerat a Argelaguer; sant Pau de Narbona, bisbe; sant Sabí, bisbe; sant Daniel Estilita, monjo siríac; santa Ida, vg.

12. ■ Dijous [Is 41,13-20 / SI 144 / Mt 11, 11-15]. Mare de Déu de Guadalupe (Mèxic); santa Joana Francesca de Chantal (1572-1641), religiosa viuda, fundadora de les Saleses a Annecy (1610); sant Sinesi, mr.; beat Jaume de Viterbo, bisbe (agustinà).

13. ■ Divendres [Is 48,17-19 / SI 1 / Mt

11,16-19]. Santa Llúcia (s. III-IV), vg. i mr. a Siracusa (Sicília); santa Otilia, vg. benedictina (s. VIII); sant Aubert, bisbe.

14. □ Dissabte [Sir 48,1-4.9-11 / SI 79 / Mt 17,10-13]. Sant Joan de la Creu (†1591), prev. carmelità (reformador de l'orde) i dr. de l'Església; sants Just i Abundi, mrs. a Baeza.

15. ■ Diumenge vinent, III d'Advent (lit. hores: 3a setm.) [Is 35,1-6a.10 / SI 145 / Jm 5, 7-10 / Mt 11,2-11]. Sant Valerià, bisbe; sant Urber, prev. a Osca; santa Cristiana (Nina), esclava mr.; santa Silvia, vg.

Immaculada Concepció de Maria (A)

COMENTARI

Soc l'esclava del Senyor!

L'Anunciació (1442) de Fra Angelico. Museu de Sant Marc, Florència (Itàlia)

En aquest segon diumenge d'Advent celebrem la festa de la Immaculada Concepció de Maria. Maria ha estat l'única persona que no ha caigut mai sota el domini del pecat. Maria des del primer instant de la seva vida en va estar exempta. La primera lectura ens recorda la realitat del pecat, que s'inicia ja en el primer home: *¿És que has menjat del fruit de l'arbre que jo t'havia prohibit de menjar? L'home trenca el manament del Senyor. Tanmateix no vol acceptar la seva culpa: La dona que m'heu donat m'ha ofert el fruit d'aquell arbre i n'he menjat. I la dona tampoc no accepta la culpa: És que la serp m'ha enganyat. Però el pecat no té l'última paraula. Ja des del primer moment Déu diu: Faré que sigueu enemics tu i la dona, i el teu llinatge i el d'ella. Ell t'atacarà al cap i tu l'atacaràs al taló.* La victòria definitiva és del llinatge de la dona, és a dir, de Jesucrist. Però abans hi ha aquesta lluita entre el bé i el mal, entre el manament de Déu i el pecat. Maria des del primer instant de la seva vida va vèncer el pecat. Per això a l'evangeli l'àngel la saluda dient-li: *Déu te guard, plena de gràcia, el Senyor és amb tu.* Sempre Maria ha estat plena de Déu. I per això a la proposta de l'àngel de ser mare d'un fill que té per nom *Jesús* que és *Fill-de-l'Altíssim*, i a més *Fill de Déu*, Maria només té una resposta: *Soc l'esclava del Senyor: que es compleixin en mi les teves paraules.* Maria ha estat oberta des de sempre a fer la voluntat de Déu ni que, de vegades no ho acabi d'entendre tot: *¿Com pot ser això, si jo no tinc marit?* I quan l'àngel li diu: *L'Esperit Sant vindrà sobre tu i et cobrirà amb la seva ombra*, llavors ja no dubta gens. Per això com diu sant Pau: *Tot el que diuen les Escripures és per a instruir-nos perquè la força i el consol que elles ens donen ens ajudin a mantenir la nostra esperança.* Maria Immaculada ens omple d'esperança: També nosaltres podem vèncer el pecat fent sempre la voluntat del Senyor, com Maria.

Mn. Jaume Pedrós

► Lectura del llibre del Gènesi (Gn 3,9-15.20)

Després que l'home hagué menjat el fruit de l'arbre el Senyor-Déu el cridà i li digué: «On ets?» Ell li respongué: «He sentit que us passejàveu pel jardí i, com que vaig nu, he tingut por i m'he amagat.» Li digué el Senyor-Déu: «Qui t'ha fet saber que anaves nu? És que has menjat del fruit de l'arbre que jo t'havia prohibit de menjar?» L'home li digué: «La dona que m'heu donat m'ha ofert el fruit d'aquell arbre, i n'he menjat.» El Senyor-Déu digué a la dona: «Per què ho has fet, això?» Ella li respongué: «És que la serp m'ha enganyat.» El Senyor-Déu digué a la serp: «Ja que has fet això, seràs la més maleïda de totes les bèsties i de tots els animals feréstecs. T'arrossegaràs sobre el ventre i menjaràs pols tota la vida. Faré que sigueu enemics tu i la dona, i el teu llinatge i el d'ella. Ell t'atacarà al cap, i tu l'atacaràs al taló.» L'home donà a la seva esposa el nom d'Heva, perquè ella ha estat la mare de tots els qui viuen.

► Salm responsorial (97)

R. *Canteu al Senyor un càntic nou: ha fet obres prodigioses.*

► Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Roma (Rm 15,4-9)

Germans:

Tot el que diuen les Escripures és per a instruir-nos a nosaltres, perquè la força i el consol que elles ens donen ens ajudin a mantenir la nostra esperança. Que Déu, que us encoratja i us conforta, us concedeixi també d'estar d'acord en Jesucrist, perquè ben avinguts de cor i de llavis, glorifiqueu Déu, el Pare de Jesucrist, el nostre Senyor. Per això accepteu-vos els uns als altres com el Crist us ha acceptat, donant així glòria a Déu. Vull dir que Crist es posà al servei del poble jueu per mantenir la veracitat de Déu, ja que calia complir les promeses fetes als patriarques, però si els altres pobles glorifiquen Déu, és per pura bondat. Ho diu l'Escriptura: «Us lloaré entre les nacions, cantaré al vostre nom».

► Lectura de l'evangeli segons sant Lluç (Lc 1,26-38)

En aquell temps, Déu envià l'àngel Gabriel a un poble de la Galilea anomenat Natzaret, per dur un missatge a una noia, promesa amb un descendent de David, que es deia Josep, i el nom de la noia era Maria. L'àngel entrà a casa d'ella i li digué: «Déu te guard, plena de gràcia, el Senyor és amb tu.» Ella es torbà en sentir aquestes paraules i pensava per què la saludava així. Però l'àngel li digué: «No tinguis por, Maria; Déu t'ha concedit el seu favor. Tindràs un fill i li posaràs el nom de Jesús. Serà gran i l'anomenaran Fill-de-l'Altíssim. El Senyor Déu li donarà el tron de David, el seu pare, serà rei del poble d'Israel per sempre, i el seu regnat no tindrà fi.» Maria preguntà a l'àngel: «Com pot ser això, si jo no tinc marit?» L'àngel li respongué: «L'Esperit Sant vindrà sobre teu, i el poder de l'Altíssim et cobrirà amb la seva ombra; per això el fruit sant que naixerà l'anomenaran Fill de Déu. També la teva parenta, Elisabet, ha concebut un fill a la seva edat; ella que era tinguda per estèril ja es troba al sisè mes, perquè a Déu res no li és impossible.» Maria va respondre: «Soc l'esclava del Senyor: que es compleixin en mi les teves paraules.» I l'àngel es va retirar.

► Lectura del libro del Génesis (Gn 3,9-15.20)

Después que Adán comió del árbol, el Señor llamó al hombre: ¿Dónde estás? Él contestó: Oí tu ruido en el jardín, me dio miedo, porque estaba desnudo, y me escondí. El Señor le replicó: ¿Quién te informó de que estabas desnudo? ¿Es que has comido del árbol que te prohibí comer? Adán respondió: La mujer que me diste como compañera me ofreció del fruto, y comí.

El Señor dijo a la mujer: ¿Qué es lo que has hecho? Ella respondió: La serpiente me engañó, y comí. El Señor Dios dijo a la serpiente: Por haber hecho eso, serás maldita entre todo el ganado y todas las fieras del campo; te arrastrarás sobre el vientre y comerás polvo toda tu vida; establezco hostilidades entre ti y la mujer, entre tu estirpe y la suya; ella te herirá en la cabeza cuando tú la hieras en el talón. El hombre llamó a su mujer Eva, por ser la madre de todos los que viven.

► Salmo responsorial (97)

R. *Cantad al Señor un cántico nuevo, porque ha hecho maravillas.*

► Lectura de la carta del apóstol san Pablo a los Romanos (Rom 15,4-9)

Hermanos: Todo lo que se escribió en el pasado, se escribió para enseñanza nuestra, a fin de que a través de nuestra paciencia y del consuelo que dan las Escrituras mantengamos la esperanza. Que el Dios de la paciencia y del consuelo os conceda tener entre vosotros los mismos sentimientos, según Cristo Jesús; de este modo, unánimes, a una voz, glorificaréis al Dios y Padre de nuestro Señor Jesucristo. Por eso, acogeos mutuamente, como Cristo os acogió para gloria de Dios. Es decir, Cristo se hizo servidor de la circuncisión en atención a la fidelidad de Dios, para llevar a cumplimiento las promesas hechas a los patriarcas y, en cuanto a los gentiles, para que glorifiquen a Dios por su misericordia; como está escrito: «Por esto te alabaré entre los gentiles y cantaré para tu nombre».

► Lectura del santo Evangelio según san Lucas (Lc 1,26-38)

El ángel Gabriel fue enviado por Dios a una ciudad de Galilea llamada Nazaret, a una virgen desposada con un hombre llamado José, de la estirpe de David; la virgen se llamaba María. El ángel, entrando en su presencia, dijo: Alégrate, llena de gracias, el Señor está contigo; bendita tú eres entre todas las mujeres. Ella se turbó ante estas palabras y se preguntaba qué saludo era aquel. El ángel le dijo: No temas, María, porque has encontrado gracia ante Dios. Concebirás en tu vientre y darás a luz un hijo, y le pondrás por nombre Jesús. Será grande, se llamará Hijo del Altísimo, el Señor Dios le dará el trono de David, su padre, reinará sobre la casa de Jacob para siempre, y su reino no tendrá fin. Y María dijo al ángel: ¿Cómo será eso, pues no conozco a varón? El ángel le contestó: El Espíritu Santo vendrá sobre ti, y la fuerza del Altísimo te cubrirá con su sombra; por eso el Santo que va a nacer se llamará Hijo de Dios. Ahí tienes a tu pariente Isabel, que, a pesar de su vejez, ha concebido un hijo, y ya está de seis meses la que llamaban estéril, porque para Dios nada hay imposible. María contestó: Aquí está la esclava del Señor; hágase en mí según tu palabra. Y la dejó el ángel.